

Súd: Okresný súd Senica
Spisová značka: SI-1Csp/8/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2723200385
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSE:2023:2723200385.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Senica sudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 53 255 739 proti žalovanému: T. F., N.. XX.XX.XXXX, A. S. XXX/XX, XXX XX S., o zaplatenie 657,12 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Súd žalovanému proti žalobcovi **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 31.03.2023 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť sumu 657,12 eur s úrokom z omeškania 5,00 % ročne zo sumy 657,12 eur od 03.06.2022 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu dôvodil skutkovými tvrdeniami, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 medzi postupcom Všeobecná úverová banka, a.s. a žalobcom a na základe žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 03.03.2022 došlo k postúpeniu pohľadávky voči žalovanému. Žalovaný v čase postúpenia bol napriek písomnej výzve postupcu v nepretržitom omeškaní po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Postupca so žalovaným uzavrel dňa 05.04.2013 Zmluvu č. 001338521050413, ktorej súčasťou sú VOP. Na základe zmluvy poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania, splácania a podmienky pri neplnení zmluvných povinností sú upravené v zmluve a VOP. Žalovaný napriek opakovaným výzvam neplnil pohľadávku riadne a včas a postupca podaním zo dňa 18.06.2020 zmluvu vypovedal. Pohľadávka ku dňu postúpenia predstavovala sumu 972,59 eur, ktorá pozostáva z istiny 657,12 eur, riadneho úroku 315,47 eur. Po postúpení žalovaný neuhradil žiadnu sumu. Žalobca uplatnil aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 657,12 eur od 04.03.2022 t.j. dňom nasledujúcim po dni účinnosti postúpenia pohľadávky.

2. Na základe výzvy súdu, žalobca podaním zo dňa 05.05.2023 doplnil skutkové tvrdenia žaloby a uviedol, že žalovaný ako dlžník požiadal dňa 05.04.2013 Všeobecnú úverovú banku, a.s. (ďalej ako „postupca“) ako veriteľa, o poskytnutie povoleného prečerpania, na základe ktorej mu bol Zmluvou o poskytnutí povoleného prečerpania „Flexidebet“ č. 001338521050413 poskytnutý úverový rámec vo výške 600 €, k účtu číslu 000003055825759/0200. V zmysle zmluvy si zmluvné strany dohodli úrokovú sadzbu vo výške 18,90% p.a. Žalovaný sa do povoleného prečerpania na účte dostal obratom zo dňa 08.06.2016, kedy realizoval výber vo výške 610,00 €. Výsledný zostatok na účte po vykonaní tohto obratu predstavoval sumu -598,51 €. Žalovaný od toho času čerpal poskytnutý úverový rámec, ktorý do vypovedania dodatku k Zmluve o bežnom účte niekoľko krát prečerpal, čo však v priebehu mesiaca kreditnými operáciami doplnil. Do nepovoleného prečerpania na bežnom účte sa opäť dostal obratom zo dňa 31.03.2020 v sume 14,44 €. Zo zostatku na účte vo výške 588,52 € sa dostal na zostatok vo výške 602,96 eur. Na účte žalovaného boli následne (vrátane uvedeného dátumu) vykonané v obraty,

po započítaní ktorých sa dostal žalovaný do nepovoleného prečerpania vo výške - 657,12 €. Suma debetných operácií vo výške 63,50 € predstavuje čerpanie z úverového rámca (debetné úroky vo výške 28,90 €, poplatky za upomienku vo výške 5,50 €, poplatky za vedenie konta vo výške 13,50 € a poplatky za recykláciu vo výške 16,20 €). Žalovaný svoje nepovolené prečerpanie nesplatil ani na základe zasielaných upomienok (napr. upomienka zo dňa 19.05.2020, ktorou bol žalovaný upozornený na nepovolený debet vo výške 23,67 € /623,67 € - 600 €/) a tak ho postupca dňa 18.06.2020 Výzvou na zaplataenie vyzval na úhradu nepovoleného debetu na účte (t. č. v sume 642,72 €) a zároveň týmto zrušil kontokorentný limit prostriedkov na účte k uvedenému dátumu. Obe výzvy sú súčasťou príloh žalobného návrhu. Žalovaná suma predstavuje sumu vo výške 657,12 EUR pričom pozostáva z vyčerpaných finančných prostriedkov vo výške 657,12 EUR. Zvyšnú časť dlžnej sumy vo výške 315,47 EUR, ktorá pozostáva z neuhradeného riadneho úroku vo výške 315,47 EUR, si žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Žalobca tiež poukazoval na skutočnosť, že právny predchodca žalobcu dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB. Žalovaný bol v omeškaní so splnením člena časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol právnym predchodcom žalobcu vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to upomienkou - výzvou na zaplataenie dlžnej sumy zo dňa 19.05.2020, výzvou na zaplataenie dlžnej sumy zo dňa 18.06.2020, ktorou bolo zároveň oznámené zrušenie limitu prečerpania prostriedkov na bežnom účte a dlžník (žalovaný) bol upozornený na zrušenie platobnej karty. Nakoľko žalovaný nepristúpil k úhrade dlžnej sumy do 3 dní v zmysle výzvy zo dňa 18.06.2020, postupca pristúpil k ukončeniu zmluvy. Žalobca poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR zo dňa 28. marca 2018 sp. zn. 7 Cdo 26/2017, sp. zn. 1Cdo/147/2017 zo dňa 24.04.2018, sp. zn. 1Obdo/92/2018 zo dňa 20.11.2019. Zmluva o postúpení pohľadávky má písomnú formu a dlžník bol listami zo dňa 19.05.2020 a 18.06.2020 vyzvaný na splnenie dlžnej pohľadávky. K skúmaniu schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver žalobca poukazuje na čl. III ods. 2 Odporúčania Národnej banky Slovenska č. 1/2014 zo 7. októbra. Z uvedeného znenia odporúčania je zrejmé, že postupca (pôvodný veriteľ) nemal povinnosť posudzovať schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver. Žalobca vo formulácii predmetného zákonného ustanovenia nenachádza povinnosť osoby žalujúcej plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy predkladať dôkaz o splnení povinnosti skúmania odbornej starostlivosti spolu so žalobou. Žalobca v súvislosti s nespornosťou skutkových tvrdení vo vzťahu k skúmaniu bonity veriteľom uviedol, že samotný charakter spotrebiteľského sporu neumožňuje súdu prvej inštancie opomenúť sudcovskú a zákonnú koncentráciu konania v zmysle § 296 CSP, t. j. § 153 a § 154 CSP. Žalobca považuje za preukázané, že skúmanie bonity nebolo v tomto konaní sporné, či inak namietané zo strany žalovaného, preto nastupujú účinky nespornosti skutkových tvrdení žalobcu (§ 151 ods. 1 CSP). Žalobca s ohľadom na vyššie uvedené tvrdí, že jeho právny predchodca pred poskytnutím úveru v prísnom súlade s príslušnými ustanoveniami ZoSÚ preskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom zoberal v úvahu najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a účel spotrebiteľského úveru, pričom dospel k záveru o tom, že žalovaný je ku dňu vykonania overenia tejto schopnosti schopný úver splácať za dohodnutých podmienok. Keďže tieto skutkové tvrdenia nie sú medzi stranami sporu sporné, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP sa považujú za nesporné, v dôsledku čoho si je súd tieto tvrdenia povinný v konaní osvojiť ako zistený skutkový stav. Žalobca v obdobnej právnej otázke poukazuje aj na rozhodnutia iných vyšších súdnych autorít, ktoré potvrdzujú právny názor žalobcu, a to: rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 6CoCsp/16/2022 z 28.06.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9CoCsp/44/2021 z 25.08.2022, uznesenie Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 23CoCsp/3/2022 z 27.05.2022, uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1CoCsp/19/2021 z 25.11.2021 a ďalšie. Záverom žalobca sumarizuje, že v konaní tvrdil a naďalej tvrdí, že jeho právny predchodca pred poskytnutím úveru v prísnom súlade s príslušnými ustanoveniami ZoSÚ preskúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom zoberal v úvahu najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a účel spotrebiteľského úveru, pričom dospel k záveru o tom, že žalovaný je ku dňu vykonania overenia tejto schopnosti schopný úver splácať za dohodnutých podmienok. Keďže tieto skutkové tvrdenia nie sú medzi stranami sporu sporné, v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP sa považujú za nesporné, v dôsledku čoho si je súd tieto tvrdenia povinný v konaní osvojiť ako zistený skutkový stav.

3. Žalovanému bola žaloba s prílohami a výzvou na vyjadrenie doručená dňa 19.05.2023. Žalovaný sa žiadnym spôsobom k žalobe nevyjadril, skutkové tvrdenia nepoprel.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie, na ktoré sa nedostavil zástupca žalobcu s ospravedlnením s tým, že súhlasil s prejednaním veci bez jeho prítomnosti. Nedostavil sa ani žalovaný, ktorý neúčast' na pojednávaní neospravedlnil. Súd postupom podľa § 180 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec v neprítomnosti strán sporu.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením obsahu listinných dôkazov: výpis z účtu žalovaného, oznámenie zo dňa 09.06.2022, pokus o zmier zo dňa 09.06.2022, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 09.06.2022, pokus o zmier zo dňa 07.02.2023 a podací hárok zo dňa 08.02.2022, rámcová zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020, zmluva o poskytnutí povoleného prečrpania zo dňa 05.04.2013, výzva na zaplatenie zo dňa 18.06.2020, všeobecné obchodné podmienky, upomienky zo dňa 19.05.2020, ktorými mal preukázaný tento skutkový stav:

6. Dňa 05.04.2013 uzatvoril právny predchodca žalobcu (VÚB, a.s.) so žalovaným ako dlžníkom zmluvu o poskytnutí povoleného prečrpania „Flexidebet“ č. 001338521050413, na základe ktorej predchodca žalobcu poskytol žalovanému úverový limit 600 eur na účte s úrokovou sadzbou 18,90% p.a.. Konečná splatnosť úveru bola dohodnutá ukončením zmluvy o poskytnutí povoleného prečrpania alebo kedykoľvek na žiadosť veriteľa alebo dlžníka.

7. Podľa čl. II. Bod 14 zmluvy je dlžník povinný úver poskytnutý formou povoleného prečrpania zaplatiť kedykoľvek na požiadanie veriteľa v plnej výške. Splatenie úveru podľa predchádzajúcej vety nie je spojené so žiadnou náhradou nákladov veriteľa so splatením úveru. Veriteľ môže požiadať dlžníka o splatenie úveru v plnej výške najmä ak dlžník poruší niektorú zo stanovených povinností špecifikovaných vo VOP. V zmysle bodu 4.11.3.. Všeobecných obchodných podmienok VÚB, a. s., pre depozitné produkty, v prípade vzniku nepovoleného debetu zašle veriteľ upomienku s požiadavkou na zaplatenie nepovoleného debetu v určenej lehote. Ak sa nepovolený debet nevyrovná v stanovenej lehote, pohľadávka z nepovoleného debetu sa stáva okamžite splatnou vrátane príslušenstva.

8. Podľa výpisu z účtu žalovaný sa do povoleného prečrpania na účte dostal obratom zo dňa 08.06.2016, kedy realizoval výber vo výške 610,00 €. Výsledný zostatok na účte po vykonaní tohto obratu predstavoval sumu -598,51 €. Do nepovoleného prečrpania na bežnom účte sa opäť dostal obratom zo dňa 31.03.2020 v sume 14,44 €. Zo zostatku na účte vo výške 588,52 € sa dostal na zostatok vo výške 602,96 eur. Na účte žalovaného boli následne (vrátane uvedeného dátumu) vykonané v obraty, po započítaní ktorých sa dostal žalovaný do nepovoleného prečrpania vo výške - 657,12 €. Suma debetných operácií vo výške 63,50 € predstavuje čerpanie z úverového rámca (debetné úroky vo výške 28,90 €, poplatky za upomienku vo výške 5,50 €, poplatky za vedenie konta vo výške 13,50 € a poplatky za recykláciu vo výške 16,20 €).

9. Dňa 19.05.2020 vystavil právny predchodca žalobcu upomienku, v ktorej žalovaného upozornil na nepovolený debet vo výške 23,67 eur a ak v lehote 15 dní vyššie uvedený debet nebude uhradený VÚB, a.s. využije príslušné ustanovenia zmluvy o bežnom účte, dodatku k zmluve o bežnom účte a platných VOP. Žalovaný bol aj upozornený na právo banky vypovedať zmluvu o bežnom účte.

10. Výzvou na zaplatenie zo dňa 18.06.2020 právny predchodca žalobcu vypovedal Dodatok k zmluve o bežnom účte o poskytnutí kontokorentného úveru (pokiaľ bol uzavretý) a zrušil limit prečrpania prostriedkov na účte ku dňu 18.06.2020. Ak nepovolený debet vo výške 642,72 eur nebude uhradený banka je oprávnená vypovedať zmluvu o bežnom účte prípadne ďalšie súvisiace zmluvy, na základe ktorých boli poskytnuté služby a produktu k účtu.

11. Rámcovou zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 spoločnosť VÚB, a.s., ako postupca postúpila pohľadávku voči žalovanému na žalobcu. Podľa prílohy k zmluve o postúpení pohľadávok išlo o pohľadávku vo výške istiny 657,12 eur, úrok 315,47 eur. Podľa Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 02.06.2022 k prevzatiu pohľadávky došlo dňa 02.06.2022. Oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 09.06.2022 postupca oznámil postúpenie pohľadávky žalovanému. Oznámením zo dňa 09.06.2022 oznámil žalovanému postúpenie aj žalobca.

12. Pokusom o zmier zo dňa 09.06.2022 a zo dňa 07.02.2023 žalobca prostredníctvom právneho zástupcu vyzval žalovaného na úhrady dlžnej čiastky vo výške 1146,49 eur.

13. Súd posúdil nárok žalobcu uplatnený žalobou v zmysle právnych predpisov účinných ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy a to zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách (ďalej len „ZoSÚ“), zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), zákona č. 483/2011 Z. z. o bankách.

14. Podľa § 497 ObZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 710 ObZ, ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

16. Podľa § 1 ods. 2, ZoSÚ, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľom sa rozumie fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere rozumie zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

17. Podľa ustanovenia § 10 ods. 1 ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti:

a) podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w),

b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške,

c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

18. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

19. Podľa § 52 ods. 1 - 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa § 524 OZ, veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

21. Podľa § 525 ods. 2 OZ, nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

22. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2011 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného

predpisu, ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

23. Súd mal za nesporné skutkové tvrdenie žalobcu, že právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému povolené prečerpanie na účte do výšky 600 eur s tým, že dlžník je povinný poskytnutý úver zaplatiť kedykoľvek na požiadanie veriteľa v plnej výške, pričom veriteľ môže požiadať dlžníka o splatenie úveru v plnej výške najmä ak dlžník poruší niektorú zo stanovených povinností špecifikovaných vo VOP. V konaní ďalej nebolo sporné, že v prejednávanej veci sa jedná o spotrebiteľský vzťah, na ktorý sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka s súčasne sa jedná o spotrebiteľský úver podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V danom prípade tak ide o poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. e) ZoSÚ. Z tohto dôvodu súd skúmal, či pri postúpení pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z banky na žalobcu bol dodržaný postup stanovený zákonom na ochranu spotrebiteľa, najmä požiadavky stanovené v § 53 ods. 9 OZ, § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Otázku vecnej legitímácie strán sporu, súd skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp. zn. 2 Cdo 205/2009).

24. Žalobca svoju vecnú legitímáciu odvodzuje od Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.11.2020 a Žiadosti o postúpenia prevod zo dňa 02.06.2022. Postúpenie pohľadávky oznámil žalovanému pôvodný ako aj nový veriteľ prípismi z 09.06.2022. Predmetný úver bol postúpený zo spoločnosti Všeobecná úverová banka a.s. na súčasného žalobcu, teda na nebankový subjekt. Všeobecne postúpenie pohľadávky upravuje ustanovenie § 524 a nasl. OZ. Ustanovenie § 525 ods. 1 OZ zakazuje postúpiť okrem iného také pohľadávky, ktorých obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Pohľadávky banky voči svojim klientom treba považovať práve za takýto druh pohľadávok. S každou pohľadávkou banky voči klientovi sú totiž neoddeliteľne spojené špecifické povinnosti a požiadavky kladené na podnikanie bánk v zmysle § 27 a nasl. zákona o bankách, ako aj obsiahle bankové tajomstvo. Tieto požiadavky a povinnosti nevyplývajú pre banku zo zmluvy, ale priamo zo zákona. Postúpením pohľadávky z banky na inú osobu, ktorá týmto požiadavkám nepodlieha, sa tak podstatným spôsobom mení obsah právneho vzťahu medzi veriteľom-postupníkom a dlžníkom v porovnaní so vzťahom medzi veriteľom-postupcom (bankou) a dlžníkom. Preto treba principiálne vychádzať z toho, že ustanovenie § 525 ods. 1 OZ bráni postupovaniu pohľadávok z takých právnych vzťahov, v ktorých je veriteľ povinný zo zákona zachovávať mlčanlivosť o záležitostiach dlžníka. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách upravuje osobitné podmienky platného postúpenia pohľadávky, ide o lex specialis vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam OZ o postúpení pohľadávky v zmysle § 514 a nasl. OZ. Ak teda podmienky uvedené v tomto špeciálnom ustanovení splnené nie sú, banka postúpiť pohľadávku bez súhlasu klienta nemôže. Ďalšie obmedzenie postúpenia pohľadávky predstavuje ustanovenie § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Z tohto ustanovenia teda vyplýva, že veriteľ môže pohľadávku postúpiť na tretiu osobu len v tom prípade, keď je pohľadávka splatná v celom rozsahu. Z vyššie uvedeného vyplýva, že predpokladmi platného postúpenia pohľadávky banky vyplývajúcej zo spotrebiteľského úveru je jej splatnosť, kvalifikovaná výzva dlžníkovi upozorňujúca na neplnenie svojich zmluvných povinností a na možnosť postúpenia, a treťou podmienkou je omeškanie klienta viac ako 90 kalendárnych dní od písomnej výzvy banky. Súd sa preto ďalej zaoberal tým, či boli všetky tieto podmienky splnené.

25. Pôvodný veriteľ zosplatnil úver listom zo dňa 18.06.2020, nakoľko žalovaný ani po predchádzajúcej upomienke zistený nepovolený debet vo výške 642,72 eur neuhradil. V zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak

veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V súvislosti s tým, že žalovaný sa k žalobe nevyjadril a skutkové tvrdenia žalobcu nepoprel súd pri prejednaní veci vychádzal z názoru Ústavného súdu SR, podľa ktorého „I. Pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok.“ (uznesenie Ústavného súdu SR z 11. júna 2019, sp. zn. I. ÚS 246/2019. Pri zisťovaní skutkového stavu v prospech spotrebiteľa (§ 295 CSP) potom súd ex offio skúma, či zmluva o úvere obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, či neobsahuje neprijateľné podmienky, ako aj splnenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súdny dvor (druhá komora) EÚ v rozsudku vo veci C-679/18, OPR-Finance s.r.o. proti GK rozhodol, že články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offio existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23. Články 8 a 23 smernice 2008/48 sa majú ďalej vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sa sankcia za porušenie povinnosti veriteľa posúdiť pred uzavretím zmluvy úverovú bonitu spotrebiteľa, ktorá spočíva v neplatnosti zmluvy o úvere spojenej s povinnosťou spotrebiteľa vrátiť veriteľovi poskytnutú sumu istiny v dobe primeranej jeho možnostiam, uplatní len pod podmienkou, že daný spotrebiteľ túto neplatnosť namietne, a to v trojročnej premlčacej dobe. Z vyššie citovaného rozsudku Súdneho dvora (druhá komora) Európskej únie vyplýva povinnosť súdu ex offio skúmať splnenie povinnosti tvrdenia a s ňou súvisiacou povinnosťou na strane dodávateľa podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch o splnení povinnosti posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Bolo na žalobcov, aby nepochybné preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal a že si splnil povinnosti plynúce pre neho z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Dôkazné bremeno ohľadom splnenia tejto povinnosti leží na žalobcovi ako poskytovateľovi úveru.

26. Žalobca súdu predložil žiadosť o povolené prečerpanie, z ktorého vyplýva, že právny predchodca žalobcu v súvislosti s posudzovaním schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver zistil, že žalovaný je slobodný, má základné vzdelanie, žiadnu vyživovaciu povinnosť. Býva v nehnuteľnosti vo vlastníctve s hypotékou, počet členov domácnosti 1, je zamestnaný od 02/2012, v trvalom pracovnom pomere. V časti „finančná situácia žiadateľa“ sa uvádza príjem - posledný mesiac vo výške 486 eur, príjem predchádzajúci mesiac vo výške 297 eur a príjem za ďalší predchádzajúci mesiac 247 eur. Iné záväzky boli uvedené vo výške 130 eur- hypotéka. Z týchto údajov potom veriteľ vychádzal pri posudzovaní schopnosti splácať úver. Dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Súd preto dospel k záveru, že žalobca pri uzatváraní zmluvy so žalovaným nepostupoval s odbornou starostlivosťou, keď nedostatočne zisťoval schopnosť žalovaného ako spotrebiteľa splácať úver, keď nezisťoval jeho pravidelné výdavky na bývanie, dopravu, domácnosť. Žalobca nepreukázal to, že by si aspoň výšku príjmu overil v Sociálnej poisťovni ani že by mal k dispozícii doklady napr. o nákladoch na bývanie. V zmysle vyššie uvedených skutočností tak nemožno konštatovať nič iné, než že veriteľ porušil povinnosť podľa § 7 ods. 1 s poukazom na § 7 ods. 15 a 16 ZoSÚ, keď v konaní nijakým spôsobom nepreukázal vynaloženie odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať spotrebiteľský úver tak, ako to upravuje § 7 ods. 16 predmetného zákona. Porušenie tejto povinnosti má tak za následok nástup zákonnej sankcie spočívajúcej v nemožnosti veriteľa vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie úveru.

27. Zároveň súd konštatuje, že nedošlo ani k vypovedaniu zmluvy o poskytnutí povolené prečerpania „Flexidebet“. Listom zo dňa 18.06.2020 veriteľ „zároveň vypovedá Dodatok k Zmluve o bežnom účte o poskytnutí kontokorentného úveru (pokiaľ bol uzavretý) a ruší limit prečerpania prostriedkov na účte žalovaného ku dňu 18.06.2020“. Podľa názoru súdu veriteľ „Výzvou na zaplatenie zo dňa 18.06.2020“ vypovedal „Dodatok k Zmluve o bežnom účte o poskytnutí kontokorentného úveru (pokiaľ bol uzavretý)“, pričom so žalovaným v súvislosti s povoleným prečerpaním, ktorý nárok je predmetom tohto konania, bola uzatvorená Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo forme povoleného prečerpania „Flexidebet“. Ak mal týmto právnym úkonom na mysli veriteľ vypovedanie Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo forme povoleného prečerpania „Flexidebet“, potom mal túto zmluvu konkrétne vo výpovedi aj špecifikovať, v opačnom prípade ide o právny úkon, ktorý nespĺňa náležitosti jeho určitosti podľa § 37 OZ. V zmysle uvedeného tak nemožno konštatovať nič iné, než že k vypovedaniu Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru vo forme povoleného prečerpania „Flexidebet“, na základe ktorej žalobca nárok v predmetnom konaní uplatňuje, nedošlo. V zmysle uvedených skutočností tak dospel súd k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal, že by bola postupovaná pohľadávka v čase jej postúpenia splatná tak, ako to vyžaduje nielen Zákon o bankách ale aj Zákon o spotrebiteľských úveroch, keď veriteľ nebol oprávnený pre porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 s poukazom na § 7 ods. 15 a 16 Zákona č. 129/2010 Z. z., vyžadovať od spotrebiteľa jednorázové splatenie úveru a tiež nebolo v konaní preukázané platné vypovedanie zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

28. Ďalšou skutočnosťou, pre ktorú nie je daná aktívna legitímácia žalobcu je nesplnenie podmienky podľa § 92 ods. 8 zákona a to doručenie výzvy pred postúpením. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení predložil upomienku zo dňa 19.05.2020 a výzvu na zaplatenie zo dňa 18.06.2020. Ani u jednej z týchto výziev nebolo preukázané jej doručenie žalovanému resp. aspoň odoslanie na poštovú prepravu. Písomná výzva upravená citovanom zákonnom ustanovení (§ 92 ods. 8 veta prvá zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách) je faktickým úkonom, ktorý je nevyhnutnou podmienkou možnosti ďalšieho právneho úkonu, a to postúpenia pohľadávky zo strany banky na osobu, ktorá nie je bankou aj bez súhlasu jej klienta. V prípade, ak tento faktický úkon nebol riadne a preukázateľne vykonaný a doručený žalovanému, nemôže byť platná ani zmluva o postúpení, z ktorej žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu.

29. Žalobca teda neunesol dôkazné bremeno preukázania postupiteľnosti (spôsobilosti na postúpenie) takejto pohľadávky pôvodného veriteľa VÚB, a.s., na žalobcu, z ktorého by mu vzniklo právo vymáhať žalovanú pohľadávku. Nebolo totiž preukázané doručenie písomnej výzvy veriteľa na splnenie záväzku dlžníkovi podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách, pred postúpením jeho pohľadávky postupníkovi ani pohľadávka voči žalovanému nebola v čase jej postúpenia na žalobcu spôsobilá na postúpenie v zmysle ustanovenia § 17 ods. 1 ZoSÚ. Postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá sa doposiaľ nestala splatnou v celom rozsahu, má za následok absolútnu neplatnosť zmluvy o postúpení podľa § 39 OZ v spojení s § 525 ods. 2 OZ. Zohľadňujúc vyššie uvedené východiská dospel súd k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal dodržanie zákonného postupu podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v spojení s § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.. Žalobca teda v spore nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu z dôvodu nepreukázania splnenia podmienok pred postúpením pohľadávky bankou na nebankový subjekt (žalobcu) podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. a ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, bez splnenia ktorých je postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 Občianskeho zákonníka vylúčené a následne postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 OZ. Z dôvodu, že žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu v tomto spore, súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na zamietnutie žaloby pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu sa súd nezaoberal dôvodnosťou samotného nároku žalobcu.

30. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

31. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z citovaného § 255 ods. 1 C.s.p. V konaní bol v celom rozsahu úspešný žalovaný a preto by mu patrila náhrada trov konania. Žalovaný bol v spore pasívny, voči súdu nevykonával žiaden procesný úkon a preto súd s použitím Základných princípov čl. 4 ods. 2 C.s.p. aplikoval na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania žalovaného princíp racionálneho zákonodarcu a o náhrade trov konania rozhodol podľa fiktívnej normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom. Súd vychádzal z pomyselnej normy, že ak si strana náhradu trov konania neuplatní, ani jej podľa obsahu spisu v konaní žiadne trovy nevznikli, že v súlade s čl. 17 Základných princípov

C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu je možné rozhodnúť priamo tak, že sa jej nárok na náhradu trov konania nepriznáva. Rozhodovanie postupom podľa § 262 ods. 1, 2 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nerozumné, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu. Súd preto žalovanému nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.). Exekúciu vykoná exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd (§ 55 zák. č. 233/1995 Z. z. v spojení s § 48 zák. č. 233/1995 Z. z.).